

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:16

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:16

Tisdagen den 13 februari

1 § Utbildning, ungdom och kultur (utbildning)

Utbildningsminister Lars Leijonborg

Återrapport från ministerrådsmöte den 13 och 14 november 2006

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 16 februari 2007

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag vill hälsa utbildningsminister Lars Leijonborg och hans medhjälpare välkomna. Vi går in på punkt 1 på vår agenda: Utbildning, ungdom och kultur. Vi har först en återrapportering från den 13 och 14 november. Har utbildningsministern något att anföra där? Varsågod.

Anf. 2 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Herr ordförande! Tack så mycket.

Det var väl inte det mest banbrytande ministerrådsmötet som jag deltog i den 14 november. Man antog rekommendationen om en europeisk referensram för kvalifikationer, EQF som den kallas, för livslångt lärande. Den ligger nu hos parlamentet för en första läsning.

Sedan antogs också rådsslutsatser för ett närmare samarbete i fråga om yrkesutbildning och rådsslutsatser avseende effektiva och rättvisa utbildningssystem. Det var det som hände då.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till nästa rådsmöte, den 16 februari. Vi har då ärende 3, Bidrag från rådet till Europeiska rådets vårtoppmöte.

Anf. 4 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Herr ordförande! Detta möte är alltså nu på fredag. Jag avser inte att delta.

När man säger bidrag i detta avseende är det alltså ett brev som utbildningsministrarna tänker skicka till stats- och regeringscheferna för att toppmötet ska bli bättre än det annars skulle bli. Där redogör vi för det som har hänt på utbildningsområdet under 2006 och anger vad vi bör ägna oss åt framöver på ett antal punkter. Det är väl egentligen det som behöver sägas.

Anf. 5 AGNETA LUNDBERG (s):

Jag skulle vilja fråga ministern om man kommer att beskriva hur man tänker göra för att effektivisera, alltså öka effekterna när det gäller arbetsprogrammet Utbildning 2010 och det som man redan nu egentligen har bestämt sig för. Jag skulle vilja veta vad man i sak kommer att säga från regeringshåll.

Sedan undrar jag också vilka synpunkter man kommer att lägga på vikten av det livslånga lärandet och vad man tänker göra inom det området.

Sedan finns det också en fråga som handlar om effektivisering av högskoleutbildningen. Vad kommer man att lyfta fram där som bidrag till diskussionen? Vilka är regeringens ståndpunkter?

Anf. 6 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! När det gäller det viktiga budskapet till vårtoppmötet är det första att man numera konsekvent tydligen tar bort uttrycket ”hållbar tillväxt” och bara skriver ”tillväxt och sysselsättning” eller ”Lissabonstrategin”. Det tycker jag att man ska uppmärksamma. Jag vet inte om det är en politisk ändring av den nya majoriteten att man inte har markerat mot det tidigare.

Sedan är det en väldig inriktning på spetskompetens. Det livslånga lärandet handlar dock i minst lika stor utsträckning om grundutbildning. Det har man inte alls tagit med här. Det betyder inte att jag är emot spetsutbildning och den satsningen, men man får inte glömma grundutbildningen.

Sedan skriver man som ett viktigt budskap i det andra stycket att utbildningspolitik och utbildningsmetoder samtidigt kräver en fastare grund att stå på. Jag undrar vad det betyder, för jag förstår det inte av sammanhanget.

Min sista fråga gäller att det saknas ett budskap om medborgarnas aktiva engagemang i samhället som är minst lika viktigt, inte minst mot bakgrund av att regeringen ofta pratar om att utanförskapet ska brytas i Sverige. Men man tycks inte ha några aspekter på det när det gäller EU-politiken, och där är det minst lika viktigt.

Anf. 7 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Ledamöterna har väl tillgång till textförslaget till det viktiga budskapet på utbildningsområdet från rådet? Jag kan som svar på Agneta Lundbergs fråga egentligen inte säga så mycket mer än det som står här. Vi jobbar med de här frågorna. Vi vet alla att utbildning inte tillhör unionens kärnkompetens, utan det är mera ett samarbetsprojekt som vi ägnar oss åt. Detta präglar naturligtvis vårt arbetssätt.

För att ta ett exempel som jag själv har fått lära mig: Den viktiga Bolognaprocessen är ju inte en EU-process, utan den omfattar flera länder. Jag tror att den kommer att visa sig väldigt värdefull, och det är väl egentligen om man ska vara ärlig det mest substantiella som har hänt på högskoleområdet i europeiskt samarbete. När det gäller yrkesutbildningarna är vi bara alldeles i början av en process för att få ett större samarbete. Där finns det alltså väldigt mycket kvar att göra.

Det är ju egendomligt det här med hållbar tillväxt. Om det är något som tidens strömningar talar för är det ju att betona att all tillväxt ska vara hållbar. Där håller jag verkligen med Ulf Holm.

När det gäller avvägningen mellan breddutbildning och livslångt lärande å ena sidan och spetskompetens å den andra tycker jag att de båda är precis lika viktiga. Man måste alltså alltid uttrycka sig så att båda finns med, och om man läser hela dokumentet ser man att det framgår någorlunda hyggligt.

Medborgarnas engagemang ska i och för sig alltid betonas, men just här har man valt att inte göra det inte så mycket.

Anf. 8 AGNETA LUNDBERG (s):

Jag är medveten om vad man har tagit upp här, alltså att utbildningsfrågorna är en nationell angelägenhet, men om det ska ha något värde att man träffas och diskuterar det är det väl av intresse att vi bidrar. Vi är ju kända för att vara en bra utbildningsnation och jobba med det livslånga lärandet och yrkesutbildningar och så vidare. Det är därför jag frågar: Hur bidrar vi, alltså från regeringens håll och från Sverige, med våra aspekter på hur det livslånga lärandet ska bedrivas för att utvecklas? När det gäller till exempel yrkesutbildningar, andra utbildningar och effektivisering av högskoleutbildning kan det ju finnas många vägar att gå. Det är därför jag efterlyser vad regeringen kommer att säga.

Anf. 9 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Herr ordförande! Jag tycker att vi deltar rätt aktivt på de här områdena. Dock är det möjligen så att just denna avrapportering till rådet inte är det allra viktigaste dokumentet vi ger ifrån oss.

När det gäller högskolan har utbildningsministrarna med jämna mellanrum möten och utbyter erfarenheter. Där står olika internationaliseringsaspekter ofta högt på dagordningen, och jag tycker faktiskt att Bolognaprocessen är bland det viktigaste som europeiskt samarbete har åstadkommit. När man säger att det inte hör till EU ska man i och för sig lägga till att det knappast hade blivit så framgångsrikt om inte EU hade drivit på det. EU som union har alltså spelat en roll, även om samarbetet är betydligt bredare.

När det sedan gäller yrkesutbildning och vuxenutbildning ligger ansvaret i den svenska regeringen på skolministern, och jag är inte detaljin-satt i vad han har sagt i EU-sammanhang. Jag vet dock att han har varit på ett antal möten om de frågorna. Som jag sade är det samarbetet fortfarande väldigt utvecklat, men det finns höga ambitioner. Jag tycker det är viktigt att jämförbarhet utvecklas på det området.

Anf. 10 ULF HOLM (mp):

Det är väl ingen som tycker att utbildningsfrågor ska vara en EU-kompetens. Men om det i Lissabonstrategin ska föras fram någonting om utbildning till vårtoppmötet är det väldigt viktigt att betona även grundutbildningen i det livslånga lärandet. Eftersom vi nu har informerats om att detta är en så kallad falsk B-punkt, det vill säga att den förväntas bli antagen utan någon diskussion, är det beklagansvärt att regeringen har suttit och förhandlat fram texten utan att markera att det ska vara en hållbar grön tillväxt för framtiden, och utan att grundutbildningen finns med.

Om detta är de viktiga synpunkterna från ministrarna till vårtoppmötet beklagar jag det.

Anf. 11 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Herr ordförande! Kanske min medarbetare Peter Johansson kan få svara på det.

Anf. 12 Ämnessakkunnige PETER JOHANSSON:

Det här meddelandet ger en mycket schematisk och inte alls heltäckande bild av verkligheten. Inom ramen för diskussionerna har vi tagit fram ett par viktiga frågeställningar som är direkt kopplade till kärnan i den nuvarande Lissabonprocessen.

Det är viktigt att poängtera att vårt viktigaste bidrag när det gäller utbildningsfrågorna i Lissabonprocessen är den rapport som vi nationellt tar fram och som kommissionen sammanställer och gör en syntes av vartannat år. Den är det viktiga bidrag som vi från svensk sida lämnar till processen.

Ett viktigt budskap i det här papperet är också att man ber länderna att skynda på framtagandet av sina livslångt-lärande-strategier. Där är det framför allt grundutbildning och breddutbildning som man tar hänsyn till.

Det finns nog mycket som är dolt i texten men som ändå är relevant för de frågor som ledamöterna ställer.

Anf. 13 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Låt mig komplettera. Jag har följande tankar.

I Sverige och flera andra länder finns det en uppdelning mellan en högskole- och forskningsminister och en skolminister. Jag har väl framför allt läst detta i min egenskap av högskole- och forskningsminister.

I Lissabonprocessen har man jobbat mer med högre utbildning och yrkesutbildning än med grundskolans utformning. När man rapporterar är detta inte onaturligt.

Så långt kan vi vara överens. Jag tror att det mycket tydligt framgår av den svenska regeringens politik att vi tillmäter till exempel grundskolefrågor en oerhörd vikt. Det framgår också när vi talar i europeiska sammanhang.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Vi går vidare till punkt 4, som handlar om policydebatt avseende den framtida inriktningen på det utbildningspolitiska samarbetet Utbildning 2010.

Anf. 15 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Herr ordförande! Det finns väl egentligen inte så mycket att säga. Detta är en första diskussion. Som sagt kommer jag personligen inte att vara närvarande. Men detta handlar om tiden efter 2010.

Anf. 16 ULF HOLM (mp):

Ordförandeskapet har ju skickat ut ett papper där man vill ha svar på tre frågor. Jag undrar bara om regeringen har lämnat något skriftligt svar på dessa tre frågor.

Anf. 17 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Nej, det har vi inte gjort.

Anf. 18 AGNETA LUNDBERG (s):

Jag efterlyste också i min förra fråga detta med framtidsaspekten, det som handlar om tiden efter 2010. Det har jag inte fått något svar på.

Anf. 19 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Herr ordförande! Vi har ju tid att återkomma om det.

Själv grundhållningen har jag angivit. Utan att vilja föra in utbildningsfrågorna som en kärnkompetens i unionen tycker vi att det samarbete som förekommer är värdefullt. Det finns mycket att göra på högskoleområdet när det gäller ökad internationalisering och när det gäller att bredda rekryteringen. På forskningsområdet finns det projekt med en europeisk teknisk högskola, som vi i grunden visserligen har varit något avvaktande till, men om det nu finns en majoritet för att det ska genomföras måste vi se till att det sker under så bra former som möjligt.

Vi är som sagt positiva till att det sker samarbete när det gäller yrkesutbildning. Där har vi också en del hemläxa att göra i Sverige. Men vi är en aktiv och positiv part i samarbetet.

På alla dessa områden kommer det att finnas massor att göra även efter 2010. Vår huvudlinje kommer att vara att arbetet ska gå vidare.

Anf. 20 ULF HOLM (mp):

Nu ska det vara en policydebatt i EU-sammanhang om ett projekt som ska verka efter 2010. Vi har väl lärt oss av åren som EU-medlemmar att om man ska ha någon påverkan på diskussionen och besluten ska man vara ute i god tid med sina ståndpunkter. Här ska det vara en första policydebatt. Ordförandeskapet har nu skickat ut tre frågor, och regeringen väljer att inte ha några synpunkter alls. Det är beklagansvärt!

Jag tycker inte att EU ska hålla på med utbildningspolitik. Vi måste göra allt för att förhindra att detta blir något slags EU-kompetens.

På s. 2 i det material som vi har fått står som en av de viktiga tre punkterna att man ska förbättra kvaliteten och effektiviteten i EU:s utbildningssystem. Jag anser inte att EU ska ha en utbildningspolitik, men här är man inne och tafsar för att EU just ska ha en utbildningspolitik. Jag tycker att regeringen måste säga nej här. Det är okej att man samordnar enligt den öppna samordningsmetoden, men längre än så ska man inte gå.

Det är viktigt att regeringen faktiskt ger detta besked på den första diskussionen.

Anf. 21 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Herr ordförande! Som alla hör är Ulf Holm lite kluven här. Å ena sidan kräver han besked och agerande, å andra sidan framhåller han att det allra viktigaste är att EU inte ska syssla med detta. Det är lite paradoxalt.

De tre frågorna är extremt allmänna. Sveriges position är väl känd. Vi jobbar genom vår personal i Bryssel och vid våra besök kontinuerligt med de här sakerna.

Faktum är att regeringen och Ulf Holm är helt överens i den här frågan. Vi vill inte att utbildningsfrågornas status i systemet ska förändras, men vi ser positivt på samarbetet. Våra positioner är väl kända, till exempel när det gäller EIT, som jag nämnde nyss. Vi jobbar vidare enligt de riktlinjer som också har föredragits i EU-nämnden vid olika tillfällen.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Om ingen har några fler frågor tackar vi utbildningsministern för den här informationen, om inte utbildningsministern har något ytterligare att tillföra EU-nämnden.

Anf. 23 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp):

Nej, det har jag inte.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för detta.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi går över på RIF-agendan, ärende nr 5, och välkomnar statsrådet Billström med medarbetare till EU-nämnden.

Anf. 26 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Tack för det, herr ordförande! Det är trevligt att vara här. På min högra sida har jag departementsrådet Carin Bratt, och på min vänstra sida planeringschefen i Justitiedepartementet Ola Henrikson med medarbetare.

Om ordföranden tillåter det går vi raka vägen in på återrapporteringen från RIF-rådet den 4–5 december 2006.

Vid mötet presenterade kommissionen kort ett meddelande om uppföljningen av Hampton Court och den övergripande strategin för migration, som tillsammans med migrationsavsnittet i slutsatserna från Europeiska rådet den 14–15 december 2006 utgör riktlinjerna för det fortsatta arbetet på området. Samarbetet med tredjeländer på migrationsområdet ska ytterligare intensifieras. Sverige gav sitt stöd till den gemensamma målsättningen för EU-samarbetet för migration och utveckling, där såväl ett lång- som ett kortsiktigt perspektiv inkluderas. Vi påpekade även att möjligheten till laglig migration är av intresse för både medlemsstater och ursprungsländer och därför borde ingå i ett brett förhållningssätt framöver.

Utöver detta har det också avhållits ett informellt RIF-råd i Dresden den 15–16 januari 2007. Även vid detta informella möte fortsatte diskussionen om framtida mer konkreta åtgärder på migrationsområdet mot bakgrund av riktlinjerna i slutsatserna från Europeiska rådet och kommissionens meddelande om den övergripande migrationsstrategin. Från svensk sida välkomnade vi att frågor om cirkulär eller tillfällig migration och partnerskap med ursprungsländer nu tagit en plats på dagordningen. Vi underströk vid mötet vikten av att det fördjupade samarbetet i EU verkligen syftar till att hantera migrationen som ett globalt fenomen snarare än till att minska den i ett läge då medlemsstaterna behöver en ökad laglig invandring.

Det finns inga migrationsfrågor på listan över troliga A-punkter som skickats ut inför detta råd.

Anf. 27 KALLE LARSSON (v):

Det är inte alltid man vet riktigt på vilken punkt man bör lyfta fram sina frågor, men jag har en fråga på det här området. Den rör hur Sverige hittills inom EU har drivit förslag och åtgärder på området migration.

Det finns ju en mängd olika förslag att diskutera. Den konkreta frågan är väl egentligen: Vilka förslag till förbättringar på asylområdet – och då menar jag i betydelsen generösare möjligheter för människor som söker

asyl – har Sverige under de senaste åren drivit? Jag menar just sådant som gäller asylsökande, inte invandring i allmänhet. Vilka lagliga vägar har Sverige drivit att man ska öppna för den som söker asyl i EU?

Anf. 28 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Ordförande! Från svensk sida arbetar vi med flera olika partner på asylområdet. Jag vill särskilt peka på att vi hela tiden har eftersträvat att ge UNHCR en ökad roll i samverkan med unionen på det här området. Det handlar om att öka utrymmet för UNHCR att fullgöra sina förpliktelser och sina åtaganden i transitländerna, framför allt i norra Afrika.

Jag vill särskilt poängtera de extra ekonomiska medel som Sverige har verkat för att ställa till UNHCR:s förfogande, inte minst vårt eget generösa bidrag från förra året om 5 miljoner kronor för att bidra till att avhjälpa den svåra situationen med flyktingströmmarna över Medelhavet.

Anf. 29 KALLE LARSSON (v):

Jag kan ha förståelse för att man arbetar med partner och att man vill ge UNHCR möjligheter. Men min konkreta fråga gällde vilka förslag till generösare insatser från EU:s sida gentemot människor som vill söka asyl som regeringen har drivit de senaste åren. Ska jag förstå svaret som att det som konkret har drivits är att man har gett pengar till UNHCR?

Anf. 30 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Det var inte riktigt så jag sade, Kalle Larsson. Jag sade att vi har strävat efter att ge UNHCR en ökad roll i samarbetet med unionen. Det är naturligt att vi gör det, för EU måste söka partnerskap med organisationer som har professionalism på det här området. Vi betraktar UNHCR som vårt viktigaste instrument för att avhjälpa till exempel den svåra situationen i Medelhavsområdet. Vid varje tillfälle som har givits har vi i diskussionerna i RIF-rådet lyft upp den här punkten.

Anf. 31 BODIL CEBALLOS (mp):

Till socialförsäkringsutskottets möte hade jag plockat fram ett antal direktiv som jag ville titta igenom och som handlar om den gemensamma asylpolitiken. Enligt ett av dem, som träder i kraft under 2007, ska man vid asylansökningar ta fram länderinformation som baseras på UNHCR:s uppgifter. I dag utgår vi väl väldigt mycket från våra egna ambassaduppgifter eller annan länderinformation som vi har här i Sverige. Jag funderar över om det inte är bättre att låta UNHCR vara källan än att vi har våra egna.

Anf. 32 ORDFÖRANDE:

Jag vill bara säga att det är till återrapporteringen vi ska föra diskussionen nu.

Anf. 33 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Jag vet ju från tidigare besök i EU-nämnden att ledamöterna är väldigt intresserade av det här området, så att det ibland sväller nästan över alla bredder. Men jag ska göra mitt bästa för att svara på de här frågorna.

När det gäller den fråga som Bodil Ceballos lyfter upp vill jag peka på det faktum att vi har en fri bevisprövning och att det åligger den enskilde asylsökande att framföra sina bevis och få dem prövade. Det är ju det som är utgångspunkten för diskussionen om länderinformationen.

2006/07:16
13 februari

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Vi ska strax gå över på nästa ministerråd, men innan dess vill jag släppa in kanslichefen.

Anf. 35 Kanslichefen INGRID LARÉN MARKLUND:

Jag vill bara säga att som framkom här har socialförsäkringsutskottet haft ett så kallat saksamråd om det som står på vår dagordningspunkt 5 på RIF-rådet, "Migration: Steg framåt mot bakgrund av slutsatserna från Europeiska rådet". Men efter det att socialförsäkringsutskottet hade detta saksamråd har det kommit in ett papper från ordförandeskapet som ligger på bordet här. Det har också skickats ut via mejl i dag. Det är daterat den 9 februari och heter 6193/07 med rubriken "Migration: Conclusions of the European Council on 14 and 15 December 2006 – Further Steps". Det är det som har kommit från ordförandeskapet, och det är alltså alldeles färskt.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Jag vill också upplysa nämnden om att vi har fått ett utdrag ur protokollet från socialförsäkringsutskottet, och där har Vänsterpartiet haft en avvikande mening. Vi tänkte lägga detta till vårt protokoll så att det finns med.

Anf. 37 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Ordförande! Då övergår vi till vår enda fråga på dagordningen för det här RIF-rådet. Som redan har indikerats från kanslichefens sida vill det tyska ordförandeskapet fortsätta diskussionen om migration som inleddes under det informella RIF-rådet i Dresden. Vi har först i dag på förmiddagen fått det bakgrundsdocument från mötet som har skickats ut till EU-nämnden, socialförsäkringsutskottet och justitieutskottet. Vi välkomnar som sagt från svensk sida ordförandeskapets försök att konkretisera slutsatserna från Europeiska rådet i december och omsätta dem i handling.

I toppmötet i december enades stats- och regeringscheferna om att integrera migrationsfrågor i utvecklingsfrågor och biståndspolitik, till exempel i strategier för fattigdomsbekämpning. De bestämde sig också för att uppmuntra ursprungsländerna att i sin tur ta med migrationsfrågor i egna utvecklingsplaner.

I slutsatserna fastställs även att EU fortsatt ska stödja uppbyggnaden av kapacitet för att hantera migrationsströmmar i transitländer utanför EU och arbeta för att motverka olaglig invandring och människohandel samt värna rätten till internationellt skydd för flyktingar. Sist men inte minst enades medlemsstaterna om att det behövs flera vägar för tillfällig och cirkulär migration. Dessa åtgärder finns alltså med i det som redan för ett år sedan beslutades om vid den så kallade övergripande strategin för migration, som det nu är hög tid att fördjupa. Kommissionen ska enligt uppgift under våren presentera mer konkreta förslag på olika sam-

arbetsformer med tredjeländer, och vi kommer därför säkert att få tillfälle att återkomma till dessa frågor.

Från svensk sida kommer vi vid det här mötet att betona Europeiska rådets slutsatser betydelse men påpeka att vi anser att det nu är hög tid att vi går över till genomförandefasen. Vi anser att det är viktigt att utgångspunkten inte främst är att minska migrationen utan att hantera den på ett sätt som gynnar både EU, migranterna och ursprungsländerna. En betydande del i detta arbete är att påbörja diskussionen om arbetskraftsinvandring, som är ett instrument för att underlätta cirkulär migration och som kommer att gynna våra europeiska arbetsmarknader.

Vi anser också att EU bör bygga vidare på de deklARATIONER som vi antagit tillsammans med afrikanska länder under ministerkonferenserna i Rabat och Tripoli förra året. Bara genom samarbete och inom ramen för partnerskap med ursprungsländer kan EU:s migrationspolitik lyckas.

Jag kan också nämna helt kort att Europeiska rådets slutsatser baserades på kommissionens meddelande om genomförande av den övergripande strategin för migration. Riksdagen fick den 29 januari i år fakta-PM nr 33 om nämnda meddelande.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Om jag då har förstått statsrådet rätt är detta fortfarande en diskussionspunkt. Det är inga konkreta beslut som ska fattas.

Anf. 39 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Det är korrekt uppfattat, ja.

Anf. 40 KALLE LARSSON (v):

Ordförande! Den svenska ståndpunkten säger också att vi ska gå in i att operationalisera slutsatserna. Någonstans börjar vi nu ändå närma oss att en gemensam migrationspolitik på det här området ska bli verklighet.

Bakgrunden till att det i socialförsäkringsutskottet blev en diskussion runt asylrätten var att det i den svenska ståndpunkten inte var särskilt tydligt framställt att också asylrätten är en av grundpelarna för migrationspolitiken. Därför skriver man också i socialförsäkringsutskottets protokollsutdrag att statssekreteraren särskilt framhöll att värnandet av asylrätten är en central fråga.

Nu när vi får det dokument som vi har kunnat ta del av på bordet i dag finns det ganska få spår av asylrätten. Det handlar mycket om insatser i ursprungsländer. Det handlar också mycket om det som kallas arbetskraftsinvandring, i alla fall på slutet.

Frågan till statsrådet måste alltså vara: Vilka garantier har vi för att den svenska ståndpunkten verkligen kommer att fullföljas när det gäller asylrätten? En ensidig prioritering av frågan om arbetskraftsinvandring skulle ju kunna innebära att man, låt säga, nedprioriterar eller till och med underminerar möjligheten att faktiskt söka asyl i EU:s medlemsstater.

Anf. 41 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill understryka det Kalle Larsson säger: Det är viktigt att ha den svenska positionen när det gäller asylrätten klart uttalad, och gärna också få med det i det rådsdokument som så småningom kommer att antas.

Jag har ett par frågor. När man talar om en effektiv hantering av migrationsfrågor, vad menar man då egentligen med ”effektiv hantering”?

Jag vet att olaglig invandring är ett begrepp som man använder i EU-sammanhang, men det vore bra om vi kunde försöka få till en ändring av det begreppet, för det finns ju ingen olaglig invandring – det finns bara invandring. Människohandel däremot är olagligt.

Sedan undrar jag också om alla länder talar om samma sak när man pratar om cirkulär migration. Jag upplever att man talar om lite olika saker.

Anf. 42 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Ja, det var en kort lista på frågor. Vi ska försöka ta oss igenom dem en efter en.

Det är viktigt att framhålla att regeringen i sin utgångspunkt på det här politikområdet har lagt upp asylrätten som en väldigt prioriterad fråga. Vi ser den som ett av de fyra målen för migrationspolitiken på det här området och kommer också att arbeta med utgångspunkt i detta inom Europeiska unionen.

Vi framhåller naturligtvis i slutsatserna vår ståndpunkt, som är att asylrätten är viktig och bör värnas även på europeisk nivå. Sedan finns det olika uppfattningar mellan partierna i riksdagen, men så kommer det ju att vara framgent på den här punkten vad beträffar EU:s politik.

Jag vill också gärna peka på det faktum att vi är bundna av fördraget och vad fördraget säger i det här avseendet. Det innebär också, som ett svar på Bodil Ceballos väldigt konkreta fråga, att det begrepp som används där är det som kommer att användas framgent, och det kan vi inte göra så mycket åt med mindre än att fördraget skrivs om. Det kan man naturligtvis verka för, men det tycks mig som ett ganska stort projekt att dra i gång. Jag tycker att det är bättre att vi i så fall förhåller oss till det faktum att vi vet vad vi pratar om när vi träffar andra i unionen.

Anf. 43 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Herr ordförande! Jag tänkte fråga statsrådet lite grann om vad du tror är någon form av framgångsfaktor. På det här senaste papperet som vi fick på bordet i dag och som berör det här med partnerskap är det uttryckt med *give and take*. Det måste alltså finnas något för ursprungsländerna att få igen, annars kanske det inte är så intressant för dem att ingå i ett partnerskap. Då är det till exempel lite intressant att titta på arbetskraftsinvandring. Hur är medlemsstaternas syn på det? Om det är så att det finns en väldigt restriktiv syn så är det klart att det finns mindre att bjuda. Har du några kommentarer om detta?

Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Vi bör verka för en ordning när det gäller arbetskraftsinvandring som bygger på principen om tydliga och klara regler, lika för lika och så vidare, men vi bör naturligtvis också ha en generös syn när det gäller arbetskraftsinvandring. Det är ju uppfattningen hos den regering som jag

förelräder att det definitivt handlar om *give and take*. FN:s generalsekreterare Kofi Annan har till exempel slagit fast i dokument som han utfärdat att det samlade värdet av cirkulär migration vida överstiger värdet av västvärldens samlade bistånd till ursprungs- och transitländer när det gäller utvecklingsländerna. Det är någonting som vi bör bära med oss i minnet när vi pratar om behovet av EU och att utveckla en strategi på det här området. Vi kommer att verksamt bidra till utvecklingen i de här utvecklingsländerna genom att värna tanken på cirkulär migration, och det är väldigt viktigt att vi arbetar med det instrumentet. Jag är tacksam för att ha fått möjlighet att utveckla regeringens syn på den här punkten.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns en majoritet för det redovisade upplägget inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi ska också till protokollet lägga den anteckning som fanns från socialförsäkringsutskottets sammanträde, där vänsterpartiledamoten var av en avvikande mening. Den är utskickad. Vi konstaterar att den läggs till protokollet.

Vi lämnar därmed ärendet, och vi tackar statsrådet för insatsen här i dag.

Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Tack.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Då har vi vår justitieminister här, och vi har en agenda för det vi brukar kalla för RIF. Där finns det förmodligen någon återrapportering med. Varsågod.

Anf. 48 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag vill först säga att det är roligt att vara här igen. Det är långt mellan gångerna, känns det som ibland. Jag ska börja med att beklaga att det som vanligt saknas rådsdokument till flera punkter. Jag kommer att hålla mig till den information vi har i nuläget, och så får vi komplettera med underlag under morgondagen inför RIF-rådet på torsdag. Jag räknar i alla fall med att den information som jag lämnar i dag är den information som vi kommer att ha i samband med mötet.

Innan jag säger något om återrapporteringen från tidigare rådsmöten och information om dagordningspunkterna vid sammanträdet den 15 februari vill jag också berätta att det kommer att vara en informell middag i morgon kväll som ordnas av det tyska ordförandeskapet. Där kommer migrationsministern, Tobias Billström, och jag att delta. Ordförandeskapet har bjudit in medlemsstaternas representanter för att diskutera Tysklands förslag om att nu börja arbeta med det som ska bli uppföljningen av Haagprogrammet. Det handlar i nuläget om att finna former för det arbetet, inte att diskutera innehållet. Jag kommer att berätta mer om det här och vad den diskussionen har gett när jag träffar nämnden i april.

Vi har bestämt om ett arbete där de kommande ordförandeskapen kommer att samarbeta i mindre grupp, men detaljerna om former och så kommer jag att återkomma till. Det blir väldigt intressant i morgon kväll.

När det gäller återrapporteringen har vi först RIF-rådet i Bryssel den 4–5 december förra året. Då behandlades flera frågor som var aktuella under hösten, bland annat halvtidsöversynen av Haagprogrammet, Schengens informationssystem, byrån för grundläggande rättigheter och rambeslutet om överförande av dömda.

Vad gäller halvtidsutvärderingen av Haagprogrammet enades rådet om skrivningar i det utkast till slutsatser som skulle lämnas till Europeiska rådet den 14–15 december. Det handlade bland annat om en lägesbedömning av Haagprogrammets genomförande och om arbetet framgent med att utveckla området frihet, säkerhet och rättvisa.

Rådsslutsatser antogs också om Schengens informationssystem, och politisk enighet uppnåddes om inrättande av en byrå för grundläggande rättigheter. Därmed – om ni kommer ihåg den diskussionen – blev det också möjligt för den byrån att bli operativ redan från den 1 januari 2007.

Däremot lyckades vi inte nå någon överenskommelse när det gällde rambeslutet om överförande av dömda. Jag kan avslöja att det beror på

att Polen sade nej. Alla andra länder var beredda att stödja det förslag som vi bland annat från EU-nämnden här i Sverige har varit så angelägna om att få. De här frågorna kommer därför tillbaka under det tyska ordförandeskapet. Rambeslutet om överförande av dömda kommer förmodligen upp redan nu på torsdag, och det kommer jag att nämna lite senare.

Sedan hade vi ett informellt möte i Dresden den 15–16 januari, där både jag och migrationsministern deltog. Vid mötet i Dresden diskuterade vi bland annat möjligheterna att integrera hela eller delar av Prüm-fördraget i EU. Det visade sig att det fanns ett brett stöd för att integrera fördragets regler avseende tredjepelarfrågor i EU.

Vi resonerade också – det låter ju väldigt enkelt, men vi hade faktiskt en lång diskussion – om behovet av en efterföljare till Haagprogrammet när det nuvarande löper ut hösten 2009. Vi var redan då överens om nödvändigheten av att påbörja arbetet med framtidsfrågorna nu.

En tredje fråga på dagordningen var ordförandeskapets förslag om att samordna olika nationella nätverk på EU-nivå så att de i större utsträckning kan bli gränsöverskridande. Det här är ett projekt som kallas för e-Justice, och vid mötet framkom att rådet vill arbeta vidare med de här frågorna.

I övrigt hänvisar jag till den skriftliga rapporten för mer information om mötet, och en del frågor återkommer vi till under övriga punkter.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till punkt 3 om Prümkonventionen.

Anf. 50 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Vid det informella ministerrådsmötet i Dresden fick ordförandeskapet brett stöd för sitt och de övriga Prümstaternas initiativ att föreslå en integrering av Prümkonventionen i EU. Även Sverige gav starkt stöd åt det eftersom vi helst ser att samtliga medlemsstater deltar i den här typen av samarbete.

Efter det har det gått väldigt fort. Prümstaterna har nyligen lagt fram ett förslag till rådsbeslut. Integreringen föreslås inte omfatta förstapelarfrågorna som man har lagt åt sidan, det vill säga reglerna om åtgärder mot olaglig migration och reglerna som gäller flygvakter. Tanken är att vi nu vid ministermötet ska komma överens om vilka delar av Prümkonventionen som ska föras in i EU och omfatta alla medlemsstater. Ni har fått ett omfattande skriftligt underlag.

Vi har vid minst två tillfällen också diskuterat Prüm med justitieutskottet utan att få erinringar, men jag vill ändå säga en del om vad jag ser som de viktigaste fördelarna, eftersom det kan intressera även övriga ledamöter i EU-nämnden.

Det viktigaste med de här förslagen är att det ska gå mycket snabbare att få reda på om andra medlemsstater har uppgift om misstänkta brottslingar i sina fingeravtrycks- och DNA-register.

Om polisen i Sverige hittar ett fingeravtryck eller till exempel ett hårstrå på en mordplats och fingeravtrycket eller den DNA-profil som kan fås fram ur ett hårstrå inte finns med i något svenskt register kan det naturligtvis vara av intresse att ta reda på om någon annan medlemsstat har uppgift om vilken person som kan ha lämnat det här spåret, det vill säga om fingeravtrycket eller profilen finns i något annat lands register. I

dag är det möjligt att ta reda på det, men det är resurs- och tidskrävande att göra förfrågningar till alla andra länder där man av någon anledning tror att en sådan uppgift kan finnas.

Med Prümregleringen kommer vi i stället genom direkttillgång till andra medlemsstaters register att omedelbart kunna kontrollera om det här fingeravtrycket eller den här DNA-profilen finns i något annat medlemsland. Får man en matchning, ett ja-svar, på den frågan kan man sedan gå vidare enligt gällande regler om internationell rättslig hjälp för att få besked om vilken person som kan ha lämnat spåret. Man får alltså inte det med automatik.

Det här så kallade *hit-no hit*-systemet ökar inte möjligheterna att få ut uppgifter från ett annat land, men det innebär en väldigt praktisk förenkling när det gäller att få besked om andra medlemsstater över huvud taget har några uppgifter som det kan vara värt att få mer information om. Det är alltså en klar förbättring för brottsbekämpningen men utan några förändringar när det gäller den enskildes rättssäkerhet, vilket jag tycker är positivt.

Det andra jag vill framhålla rör den möjlighet för brottsbekämpande myndigheter att i vissa fall åka över en gräns för att rädda liv som finns reglerad i artikel 25 i Prümkonventionen. Enligt dagens regler, som är en följd av Schengenregleringen, kan en svensk polis i brådskande fall följa en person som är misstänkt för allvarliga brott över en landsgräns. Det finns inga begränsningar för hur långt in i den andra medlemsstaten ett förföljande får fortsätta, men utländska tjänstemän ska anhålla om hjälp hos inhemska myndigheter senast när gränsen överskrids. Direkt när man går över gränsen tar man alltså kontakt med det landets polismyndigheter.

I Schengenregleringen finns även regler om gränsöverskridande övervakning, det vill säga spaning. Övervakning får ske över alla typer av gränser, och inte heller här finns det begränsningar för hur långt in på någon annan medlemsstats territorium denna övervakning får fortsätta. Däremot måste man avbryta övervakningen inom fem timmar om de utländska tjänstemännen inte har fått ett godkännande eller tillstånd från de nationella myndigheterna. Det är alltså redan i dag möjligt för svensk polis att agera på andra medlemsstaters territorium och vice versa.

Det som är nytt i Prümregleringen är att det föreslås att det ska bli tillåtet att ingripa för att avvärja överhängande fara för liv eller hälsa i värdlandet, oberoende av eventuell gärningsman eller brott. Det finns ingen begränsning när ett ingripande ska avbrytas, men utländska tjänstemän ska omedelbart underrätta de inhemska myndigheterna om situationen. Utan dröjsmål ska åtgärder vidtas för att avvärja faran och ta kontroll över situationen. De gränsöverskridande tjänstemännen får verka i det andra landet bara tills det landet har vidtagit nödvändiga åtgärder för att avvärja faran, och de gränsöverskridande tjänstemännen ska iaktta de anvisningar som det andra landet meddelar. Det ska kunna ske förutom över landsgräns också över luft- och sjögräns.

För oss har det knappast någon praktisk betydelse annat än i förhållande till Danmark och Finland. I regel skulle svensk polis hinna fram först.

Jag tycker att det är en ganska självklar utökning av polisens möjlighet att agera i en annan medlemsstat. Man kan ju som ett exempel ta den

svensk-finska gränsen i Tornedalen. Vi kan säga att det har skett ett rån eller en stor olycka i Övertorneå, 7–10 mil från Haparanda eller Pajala – det är långt, jättelångt! Det tar då en stund innan svensk polis hinner fram. Vi vet att vi har problem med detta. Finsk polis kan då i vissa situationer vara mycket snabbare på plats och kanske hinna en bit in i Sverige innan svensk polis kan ta över. Det här är en problematik som man från de här gränstrakterna har framfört ganska många gånger att vi borde göra någonting åt.

Jag vill också påminna om att den förra regeringen för mindre än ett år sedan, i april förra året, sökte och fick EU-nämndens stöd för en utvidgning av polisens möjligheter att agera på en annan stats territorium som gick längre än vad som nu föreslås i Prüm. I ett rådsbeslut från EU föreslogs bland annat att man skulle ha möjlighet att förfölja via sjö och luft och inte bara över landgräns, och att övervakning och förföljande skulle tillåtas för fler brottstyper än tidigare. Det föreslogs också att det även skulle vara möjligt att fortsätta en pågående övervakning av icke misstänkt person in på annan stats territorium. Nu gick det inte då att nå någon enighet i EU kring det här, vilket vi från EU-nämnden tyckte var tråkigt eftersom det var ganska bred uppslutning om att det här var en bra, god och praktisk idé med de gränsdragningar som fanns.

Jag ska lägga till att det just nu finns några problem. Det finns några medlemsstater som har sagt att de har svårigheter med den här delen av Prümkonventionen. Vi får väl se om den delen kommer att bli kvar.

Jag vill peka på att det också finns regler utöver det i en bestämmelse i artikel 24 i Prümkonventionen som gör det möjligt för medlemsstaterna att medge att andra staters tjänstemän får agera på det egna territoriet i större utsträckning och i andra situationer än dem jag just har talat om. Det kan till exempel handla om att ta hjälp av en annan stats uniformerade polis vid större evenemang. Den regleringen, den som går längre, är frivillig, och det finns ingen anledning för riksdag och regering att nu ta ställning till om vi i Sverige vill utnyttja en sådan möjlighet. Det är någonting man får fundera på när vi ska genomföra en Prümreglering i Sverige.

Avslutningsvis: Vi kommer att delta aktivt i förhandlingsarbetet om integreringen. Jag tror att det är viktigt att de här frågorna hanteras av alla medlemsstater tillsammans, samtidigt som vi naturligtvis påbörjar förberedelserna för de lagändringar som kan komma att krävas här hemma. Tempot i förhandlingarna kommer förmodligen att bli ganska högt eftersom målet är en överenskommelse under det tyska ordförandeskapet. Vi kommer alltså att komma tillbaka till den här frågan under våren.

Anf. 51 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Herr ordförande! Det är självklart att det är bra med samarbete, men vi vet ju att det ibland blir lite si och så med rättssäkerheten för enskilda individer. Vi känner ju till exempel till dem som förs upp på olika terroristlistor. Här ska man då när det gäller Prümkonventionen lämna uppgifter beträffande personer som kan *antas* komma att begå terroristbrott, och vi ska också tillåta varandras poliser att vara med på våra flygplan.

Vi från vår sida vill mana till viss försiktighet när det gäller sådana här överlåtanden av myndighetsutövning. Det är kanske inte alltid så

självlklart att det som verkar väldigt bra vid första anblicken blir så bra i verkligheten. Det kan man som sagt se på de här människorna som förs upp på de ekonomiska listorna och sedan är totalt rättslösa, därför att *någon* anser sig veta att de *nog* är terrorister. Jag vill ha det som medskick till justitieministern att verkligen se till att integritet och rättssäkerhet är honnörsord även när det gäller sådana här konventioner.

Anf. 52 JACOB JOHNSON (v):

Från Vänsterpartiets sida tycker vi att man bör se över innehållet i Prümfördraget innan man går vidare med att integrera det i EU, bland annat just problemkomplexet med att överlåta myndighetsutövning till utländska brottsbekämpande myndigheter.

Anf. 53 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag delar Susanne Ebersteins uppfattning att integritetsfrågorna är otroligt viktiga i alla de här sammanhangen. Listningsfrågorna är ju ett annat ärende. Det här finns ju med i varje typ av ärende där man söker uppgifter om andra. Därför är det här *hit-no hit*-systemet väldigt bra, därför att där använder vi de nationella reglerna för vilken information man kan ta hem eller dela med sig av. Det tycker jag är en bra innovation av Prümländerna, det vill säga att man har hittat en sådan lösning. Det gör också att vi får en vettig skötsel av de register som finns nationellt. Det är mycket bättre att vi här hemma håller ordning på vårt register, att någon kan ta reda på att vi kan ha en uppgift och att vi sedan kan ta det i laga ordning. Det här att bygga centrala register, som man höll på med förr i världen, höll jag på att säga, innebär ju att det är stor risk för att saker hamnar mellan stolarna. Det tycker jag alltså är en fördel ur integritetssynpunkt.

När det gäller att överlåta myndighetsutövning håller jag helt med. Det är svensk polis som ska ha ansvaret i Sverige. Det enda som man diskuterar och som vi måste fundera över är just de mycket snabba skeden där det kan finnas ett behov av samverkan. I det ärende som diskuterades förra året tyckte vi att man skulle ha en begränsning om fem timmar innan man måste avbryta om man inte hade fått kontakt. Nu gäller då att man omedelbart ska ta kontakt, och det ska råda fara för någons liv. Det här är ju sådant som man alltid måste diskutera, det vill säga att det är under en kort tid och att ansvaret snabbt så att säga förs över.

När det gäller det som går längre än vad vi har via Schengen tror jag att vi får diskutera hur vi i Sverige vill göra med den saken när vi kommer närmare.

Beträffande att se över alltsammans kan jag till Vänsterpartiet säga att det i någon mening är det man gör när man för in detta i EU. Tidigare har ett antal länder riggat ett system där de flesta av oss inte har fått vara med. Det är inte bra, och det är skälet till att EU-nämnden, eller om det var justitieutskottet – många som jag pratat med, om jag får uttrycka mig så slarvigt – var glada över att diskussionen förs in i den breda kontexten eftersom det innebär att man lyfter på alla stenar med samtliga medlemsstater. Det är lite trögare och tar lite längre tid, men jag tror att det är ett bra sätt att se vad som fungerar.

De länder som varit med redan från början och skrivit under Prüm står fast vid att det ska vara som det är, men jag tror att vi andra vill både

ha mer information och vara med i diskussionerna om hur detaljerna ska se ut. Det har vi möjlighet till om det kommer in, och jag tror att det är ett steg framåt som också Vänsterpartiet kan se positiva sidor med.

Nu är det viktigt att vi får med dem, och sedan återstår att se om ytterligare någon del lyfts bort för att det finns invändningar från något land. Så fort jag vet mer kommer jag naturligtvis att informera EU-nämnden.

Anf. 54 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Herr ordförande! Just det här förslaget är ett exempel på vad EU är bra för när det gäller grov brottslighet. Några av oss i justitieutskottet var och träffade representanter för både Europol och Eurojust. Vi fick då konkreta exempel från så sent som förra veckan på hur viktigt det är att snabbt få information, som i exemplet med *hit-no hit*-system.

Låt mig göra ett påpekande vad gäller frivilligheten och att ta hjälp av utländsk polis. Det var väl just det som Tyskland gjorde under fotbolls-VM. Då skickade vi uniformerade svenska poliser som kunde bidra till att det blev ett lugnt evenemang och att de svenska fotbollshuliganerna inte stökade och bråkade. Det är ett exempel på initiativ som medlemsstater kan ta.

Om Sverige i framtiden ordnar ett stort evenemang kan det kanske vara bra att eventuellt få hjälp av någon annan medlemsstats poliskår just för att minimera bråk och stök. Det är ett lysande exempel på polissamarbete för att snabbt och effektivt förhindra brottslighet – och framför allt för att förhindra att fler blir brottsoffer.

Anf. 55 MEHMET KAPLAN (mp):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för betoningen av integritetsskyddet. Det är av stor vikt när det gäller dessa frågor eftersom de framför allt handlar om just det.

Jag har två frågor. Statsrådet säger att det hela gått väldigt fort, vilket vi från Miljöpartiet är lite oroliga för, alltså att det gått för fort. Just integritetsskyddet brukar ofta få ta stora smällar när det går så fort. Vad avser vi att göra i fortsättningen för att alla delar ska tas med? Jag ser inte riktigt att det är anpassat efter vad man avser att göra. Redan i dag finns stora apparater för att ta hand om dessa frågor, bland annat det som Hillevi Engström nämnde. Vi besökte Europol och tittade på hur man kan jobba och vad man jobbar med. Vad jag förstår använder sig Sverige i dag inte så mycket av samarbetet inom Europol som man skulle kunna göra.

Min andra fråga gäller köp av information. Utan att misstänkliggöra några länder inom EU vet vi att det finns EU-länder där pengar fortfarande kan köpa information. Hur ska vi från Sveriges sida förhålla oss när det gäller en förfrågan eller en sökning från ett land som är korruptionsfattigt jämfört med en förfrågan eller en sökning från ett land som är mer korruptionsrikt?

Anf. 56 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Beträffande Hillevi Engströms fråga bad ju Tyskland om hjälp i samband med fotbollsevenemanget. Det är det som är grunden, alltså att man ber om hjälp för den typen av insatser.

Av samtal med svensk polis har jag lärt mig att en situation som man naturligtvis också kan fundera över, utöver de stora evenemangen, är att be om hjälp i ärenden som till exempel rör människohandel eftersom det i vissa skeden kräver ganska mycket folk och ofta är gränsöverskridande.

Sedan gällde det Mehmet Kaplans synpunkt att det gått fort. Ja, det har det gjort, men då ska man veta att frågorna diskuterats länge i EU. Därefter har Prümstaterna arbetat med dem under ganska lång tid då vi inte fått vara med. Det finns dataskyddsregler och dataskyddsverksamhet inom Prüm, och det tycker jag är betryggande. Skälet till att det nu går fort är att Tyskland, som är en av Prümstaterna, tycker att det är viktigt att få med övriga länder. Det arbete som man startade var lite grann en reaktion mot att det var så trögt att i EU få igenom en effektivisering vad gällde informationsutbyte. De känner väl ett ansvar för att få det att fungera inom EU-systemet.

Vad beträffar Europols arbete har vi fortfarande mycket kvar att göra i Sverige när det gäller att implementera och verkligen dra nytta av samarbetet. Det finns jättemycket att göra, och det är bra att riksdagsledamöter åker till Bryssel och andra institutioner och tar med sig kunskande hem så att vi på markplanet kan sprida detta snabbare och bättre; ibland tror jag inte att man känner till det hela.

Sedan fick jag en komplettering som jag inte kan läsa. Mina medarbetare kanske borde bli läkare. Ni kan väl själva berätta det som jag missade.

Anf. 57 Departementsrådet LARS WERKSTRÖM:

När det gäller möjligheten för korrumperade länder att få ut information är det viktigt att veta att Prüm inte ändrar på förutsättningarna för att få ut information. Det handlar bara om att snabbare och lättare få reda på om det finns relevant information. Förutsättningarna för att få ut olika typer av information regleras redan i dag i diverse rättsliga instrument, och det förändras alltså inte av detta. Till det kan man väl lägga att vi inom EU-kretsen, EU-27, litar på varandra. Det är det som lite grann är tanken.

Anf. 58 KARL SIGFRID (m):

Det händer ibland att myndigheter utsätter medborgarna för saker och ting som de inte ska behöva utsättas för enligt de rättigheter de har. När det sker i Sverige av en svensk myndighet kan man gå till exempelvis Justitieombudsmannen och få sin sak prövad. Jag gissar att saker och ting är lite mer komplicerade om det är en polisman från ett annat land man vill ställa till svars för något. Har ni fört diskussioner kring det?

Anf. 59 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det finns reglerat, och i grunden gäller de nationella reglerna. I Sverige gäller svensk lag, och det är den man följer och den prövningen man gör. En utländsk polis som agerar för att vi bitt om det, eller något sådant, måste arbeta under Sveriges lag. Det är alltså inte så besvärligt.

Också i andra länder har man system – bättre eller sämre – för att följa upp detta. Men precis som det sades tidigare är utgångspunkten för hela EU-samarbetet på det här området att vi utgår från att andra länder

har samma ambitioner och kvaliteter vad gäller rättssäkerheten som vi i Sverige.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till ärende 4, som handlar om ett nätverk för SIS, Sirene och Vision.

Anf. 61 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Utvecklingen av den andra generationen av Schengens informationssystem SIS II är, som ni känner till, i full gång. Dagordningspunkten rör en teknisk fråga. Kortfattat kan man säga att det handlar om vilket nätverk som ska användas fram till dess att SIS II är färdigt och man kan börja använda det nya nätverk som SIS II ska ha.

Det finns två alternativa lösningar för hur man ska arbeta vidare. Rådet förväntas bekräfta att man bör arbeta parallellt med bägge alternativen för att senare ta ställning till hur man ska gå vidare. Det handlar alltså inte just den här gången om att besluta något slutligt om nätverket, utan det är mer en teknisk fråga.

Anf. 62 JACOB JOHNSON (v):

Vi är ju sedan länge principiellt skeptiska och motståndare till Schengensamarbetet, men vi har inga synpunkter på de tekniska lösningar som diskuteras vad gäller den nya generationen.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Har justitieministern någon kommentar till detta? Nej. Inga ytterligare synpunkter? Nej. Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till ärende nr 5. Det har vi redan avklarat. Då tar vi ärende nr 6, som handlar om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende frihetsstraff.

Anf. 64 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

EU-nämnden har vid fyra tidigare tillfällen informerats om detta rambeslut, där Sverige är en av initiativtagarna. Syftet med förslaget är att effektivisera dagens handläggning av överförandeärenden. Med rambeslutet tror vi att flera personer kan överföras. Det kommer att gå snabbare än i dag och dessutom innebära en del kostnadsbesparingar.

Syftet med mötet nu är att nå en politisk överenskommelse om hela rambeslutet. Vid ministerrådsmötet i december var alla utom Polen överens om innehållet. Polen motsätter sig rambeslutet och menar att den verkställande staten bör ha ett större utrymme att själv pröva om den dömdes återanpassning gynnas av ett överförande. I förslaget är den bedömningen helt förbehållen den utfärdande staten.

Ordförandeskapet arbetar vidare för att finna en kompromiss som ska få med även Polen på beslutet. Arbetet utgår från att man inte ska ändra i rambeslutets regler men att man ska ge Polen något, till exempel längre

tid att genomföra rambeslutet på än de tre år som gäller enligt nuvarande förslag.

Jag tycker inte om särlösningar av det slaget. Det är tråkigt att Polen inte kan acceptera det som alla andra medlemsstater nu står bakom. Samtidigt har vi allt att vinna på att det nya systemet kommer i gång så snart som möjligt, och i det syftet är jag beredd att stödja exempelvis en lösning som ger Polen en något längre genomförandetid än övriga medlemsstater.

Anf. 65 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Vid vårt besök i Bryssel fick vi av Sveriges representation även en liten information om detta. Men frågan är hur många år de kan få på sig och vad som är rimligt. Det talas om att de har väldigt många som sitter fängslade i andra medlemsstater. Jag vet inte antalet, men det är nog viktigt att de inte särbehandlas under alltför lång tid. Har ministern någon synpunkt på det?

Anf. 66 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Tre till fem år är väl vad man kan tänka sig. Jag kan säga att i de diskussioner som förs tycker nog Polen att man skulle gå längre, men jag tror att det finns förutsättningar för att komma ned till tre till fem år. Det är rimligt.

Jag kan också berätta att när vi diskuterade beslutet fanns det andra länder än Polen som hade problem, vilket gjorde att vi hade en ganska öppen attityd till detta. Det besvärliga är att flera medlemsstater då var beredda att ändå försöka klara av den utmaning som det innebär för en del stater att genomföra beslutet. Nu gäller det alltså att även få med Polen.

Jag skulle tro att tre till fem år är rimligt, men jag vågar inte säga något om förhandlingarna eftersom de före jul var väldigt svårhanterliga.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till ärende 7, som handlar om bekämpande av rasism och främlingsfientlighet.

Anf. 68 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr ordförande! Rambeslutet innehåller bestämmelser om vilka rasistiska och främlingsfientliga handlingar som ska vara straffbara och om påföljder för sådana brott. Det finns också en bestämmelse om rättslig hjälp, och det är i den frågan som medlemsstaterna har svårast att bli överens.

Rambeslutet behandlades i RIF-rådet senast i juni 2005. Då nåddes ingen överenskommelse, och förhandlingarna har sedan dess legat nere fram till slutet av förra året.

Vid RIF-rådet kommer rambeslutet att diskuteras vid lunchen. Avsikten är att enas om att snabba på förhandlingarna i syfte att kunna nå en politisk överenskommelse vid RIF-rådet i april. Någon diskussion i sak förväntas således inte denna gång.

2006/07:16
13 februari

Anf. 69 INGVAR SVENSSON (kd):

Jag har inga invändningar i sak mot frågeställningen, men jag har ett par kommentarer.

Det finns ju ett nytt system för hanteringen av frågor mellan regering och riksdag, och som skrivningen är i riksdagsordningen är det utskotten som här har initiativrätten. Det måste därför finnas ett samspel mellan regeringen och utskotten just när det gäller saksamråden.

När jag tittar på detta ärende kan jag notera att mycket handlar om yttranden. Visserligen är justitieutskottet informerat om det, men däremot inte konstitutionsutskottet. Det är bara ett exempel på att man bör ge signaler om att det kan handla om frågor som ligger inom utskottsområdena, just för att det hela ska fungera på ett bra sätt och vi ska få en fungerande praxis i relationerna mellan regering och riksdag. En del av frågorna har bäring på justitieutskottet, visst, men en hel del också på konstitutionsutskottet, och där har det inte skett något sådant samråd. Jag har i dag tagit upp frågan vid KU och alltså aktualiserat den även där. Vi måste vara mer alerta också från KU:s sida.

Sedan har jag en ytterligare kommentar, något som jag skickade med Thomas Bodström när han var justitieminister, nämligen att när man kommer till frågeställningar som gäller de konstitutionella rättigheterna i Sverige är vi väldigt glada om vi lyckas få in konstitutionella undantag så att vi kan hävda vår tryckfrihets- och yttrandefrihetslagstiftning i sådana sammanhang. Det finns emellertid en dubbelmoral i detta; man skyddar sig själv men säger till andra medlemsstater hur de bör göra. Jag tror att man bör fundera på det framöver för att inte alltför mycket hamna i den dubbelmoralen.

Anf. 70 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Herr ordförande! Jag har ingen invändning. Tvärtom tycker jag att den svenska regeringens ståndpunkt är väl formulerad i de underlag vi fått. Dock har jag en fråga. Här handlar det om att bekämpa rasism och främlingsfientlighet. Nyligen har vi i Sverige utökat vår lagstiftning när det gäller hets mot folkgrupp. Vi förbjuder ju också hets mot personer på grund av sexuell läggning.

Min fråga är mer en kunskapsfråga – frågan har i och för sig väckts på EU-nivå innan Beatrice Ask blev justitieminister: Har det varit uppe till diskussion att även föra in sexuell läggning i det här rambeslutet? Jag inser att det är för sent att göra något på det här stadiet.

En andra fråga är om justitieministern bedömer att det finns en möjlighet att i framtiden lägga till detta.

Anf. 71 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Beträffande det sistnämnda kan jag säga att andra medlemsstater under resans gång har försökt föra in en del andra frågeställningar än de som nu finns utan att lyckas få med dem. Det här har alltså varit uppe. Mer detaljer om det har jag inte just nu, men det där kan jag ta reda på.

Ingvar Svensson säger att vi behöver jobba mer tillsammans med KU. Det ligger säkert mycket i det. Vi har nog mycket att göra framöver med tanke på att ni i riksdagen nu moderniserar arbetet med EU-frågorna.

Vi i Justitiedepartementet har ambitionen att ha mycket samarbete med riksdagen och i bra former. Vi har goda erfarenheter av hur vi arbe-

tat tillsammans med justitieutskottet, men också andra utskott är berörda. Konstitutionsutskottet är ett sådant, men det gäller också bland annat civilutskottet. Det här får vi hjälpas åt med.

Jag delar uppfattningen att det säkert finns mer att göra. Naturligtvis ska vi inte ha dubbelmoral. Men ibland tycker jag nog att man ska vara lite stolt över sin grundlag och över de grundläggande lagstiftningsprinciper som vi har och också våga stå för det. Vi har ju dessa därför att vi tycker att de är bra.

I EU är vi lite besvärliga mellan varven just därför att vi hänvisar till vår grundlag. Jag har aldrig tyckt att det är särskilt besvärligt. Men det är klart att vi ska se till att det inte är på dåliga grunder vi gör det.

Jag tar till mig också de synpunkter som Ingvar Svensson förde fram.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i den här frågan.

Sedan har vi Övriga frågor. Kanske har justitieministern eller någon annan något att säga där.

Anf. 73 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Nej.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Har vi något på A-punktslistan som kan vara av intresse?

Anf. 75 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Först har vi gemensamma kommittén och ärende nr 2, SISone4all. Jag nämnde tidigare om SIS II vars arbete är försenat. Mot bakgrund av den förseningen har Portugal presenterat ett förslag om att de nya medlemsstaterna som en interimslösning ska kunna anslutas till nuvarande SIS i slutet av år 2007 under projektnamnet SISone4all.

Vid RIF-rådet den 4 och 5 december beslutades att projektet skulle genomföras, och rådsslutsatser om detta antogs. SIS II beräknas vara tekniskt klart att användas den 31 augusti 2007.

På rådsmötet den 15 februari kommer ordförandeskapet att avlämna en lägesrapport och presentera en tidtabell för genomförandet av projektet SISone4all. Rådet förväntas notera informationen.

Vi kommer att välkomna rapporten och är positiva till att SISone4all tycks kunna genomföras i enlighet med tidigare presenterade planer.

I den diskussion som vi hade i december var det mycket resonemang om ökade kostnader, om det här ytterligare skulle försena Schengen 2 och så vidare. Det vägdes mot fördelarna med att få med de nya medlemsstaterna så snabbt som möjligt. Det blev enighet om att det är viktigt att alla är med även här. Jag tror att det är bra om vi kan få med det här. Jag kan säga att lyckan var väldigt stor hos de nya medlemsstaterna över att inte bli ställda vid sidan av. Risken fanns att det skulle vara så under en längre tid då det nya systemet var försenat.

Vi får alltså en rapport om detta; det verkar fungera någorlunda väl, såvitt vi vet.

2006/07:16

13 februari

Sedan har vi punkt 3 om övergripande förändringar av schemat för Schengens informationssystem. Även det här rör utvecklingen av SIS II. Detta är komplicerat.

På grund av förseningar, bland annat beroende på genomförandet av SISone4all, blev kommissionen hösten 2006 uppmanad att i februari i år presentera en reviderad planering för genomförandet. SIS II kommer troligen inte att vara färdigt för användning förrän år 2009.

Vid rådsmötet den 15 februari kommer kommissionen och ordförandeskapet att presentera en ny planering och en tidtabell för det tekniska genomförandet av SIS II. Rådet förväntas notera den informationen.

Vi välkomnar den här presentationen och understryker vikten av att man genomför SIS II utan ytterligare förseningar.

Punkt 4 gäller nätverk för SIS, Sirene och Vision. Ordförandeskapet kommer under denna punkt att låta rådet föra en diskussion tillsammans med Island, Norge och Schweiz om de frågor som jag tidigare informerat om. Rådet kommer därefter att besluta om vilka lösningar man ska arbeta vidare med.

Sedan kommer ett större ärende, det om Frontex – det vill säga inrättandet av en mekanism för upprättande av grupper för snabba ingripanden vid gränserna och ett centraliserat register för teknisk utrustning.

Ingen av oss har väl kunnat undgå att många människor de senaste somrarna har försökt komma till Europa. Denna masstillströmning har skapat en väldigt ansträngd situation, inte minst i medlemsstaterna kring Medelhavet. Europeiska rådet har därför kommit överens om att bistå de nationella gränskontrollmyndigheterna genom att skapa grupper för snabba ingripanden vid gränserna, så kallade Rapid Border Intervention Teams, Rabbit.

Kommissionens förslag innebär att om en medlemsstat utsätts för ett särskilt stort migrationstryck får den medlemsstaten begära bistånd av den europeiska gränsbyrån Frontex. Därefter beslutar Frontex verkställande direktör om man ska skicka en grupp, Rabbit, eller inte. Gruppmedlemmarna ska bland annat kontrollera resehandlingar, patrullera yttre gränser och förhindra att personer på ett olagligt sätt passerar gränserna.

Förslaget förhandlas för närvarande i ansvarig rådsarbetsgrupp. Samtliga medlemsstater har välkomnat förslaget. Men i nuläget är vissa frågor fortfarande utestående, bland annat frågan om i vilken utsträckning medlemsstaternas deltagande i Rabbit ska vara obligatoriskt.

Vid RIF-rådet kommer ordförandeskapet att lämna en lägesrapport från förhandlingarna men inte inbjuda till en sakdiskussion. Inga beslut ska alltså fattas. Jag vill ändå passa på att säga något om min inställning.

På det hela taget välkomnar jag förslaget om Rabbit. Det är viktigt att upprätthålla en reglerad invandring till Europa och samtidigt rädda dem som dagligen riskerar att förlisa och drunkna på vägen.

När det gäller frågan om i vilken utsträckning det ska vara obligatoriskt att delta i en operation gäller det förstås att hitta en balans mellan Frontex behov av att kunna planera en effektiv insats och möjligheten att nationellt bestämma över egna resurser. En möjlig kompromiss skulle kunna vara att det blir obligatoriskt att anmäla viss personal till Frontex för deltagande i byråns utbildning och informationsutbyte. Däremot skulle medlemsstaterna, om det blir aktuellt med en insats, själva från fall till fall avgöra om man vill delta eller inte.

Kopplad till sändande av personal är frågan om sändande av utrustning; det är ju så i de flesta räddningsoperationer. Det är redan beslutat att Frontex ska föra en förteckning över den gränskontrollutrustning som medlemsstaterna är villiga att under en begränsad period ställa till en annan medlemsstats förfogande.

För att leva upp till det har Frontex skickat en begäran om information om den utrustning som medlemsstaterna är beredda att ställa till förfogande – flygplan, helikoptrar, dokumentläsare, fartyg, kameror och så vidare.

Rikspolisstyrelsen har i samarbete med Kustbevakningen och Tullverket genomfört en initial inventering av den utrustning som kan komma i fråga. I dag är den enkla sanningen att Sverige inte har särskilt mycket utrustning som vi inte själva behöver i vår egen nationella verksamhet. Det är möjligt att situationen kan förändras framöver. Men det är inte långa listor över möjlig teknisk utrustning att anmäla för att användas i internationella sammanhang som vi kan skicka över till Frontex.

Vid RIF-rådet kommer Frontex att rapportera om vilken utrustning medlemsstaterna anmält att de kan ställa till andra medlemsstaters förfogande. Ordförandeskapet kommer därefter att rikta en appell till medlemsstaterna om att bidra till detta.

Det är bra att Frontex nu gör vad man kan för att få tillgång till nödvändig utrustning. Eftersom vi lever i ett område med fri rörlighet är ett Schengenlands yttre gräns också Sveriges yttre gräns även om den ligger vid Medelhavet eller i Centraleuropa. Samtidigt får våra myndigheters bidrag till Frontex naturligtvis inte leda till att vi inte kan utföra våra kärnuppgifter på hemmaplan.

Anf. 76 JACOB JOHNSON (v):

Herr ordförande! Vi i Vänsterpartiet ser utvecklingen av Frontex också som en allvarlig begränsning av asylrätten. Jag kan närmare utveckla det men skulle först vilja ställa en fråga till justitieministern: Vilket slags utrustning och personal är det möjligt, eller överväger Sverige, att ställa till förfogande? Det framgår inte av underlaget.

Anf. 77 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Vi har konstaterat, efter det att man har inventerat, att det inte finns så mycket att ställa till förfogande. Vi har alltså inte särskilt mycket att erbjuda i det fallet.

Anf. 78 JACOB JOHNSON (v):

Det var inte direkt något klargörande. Är det fråga om fartyg, helikoptrar och liknande, eller vilka andra saker kan det röra sig om?

Låt mig lite grann utveckla vår allmänna kritik mot det här arbetet.

Redan i dag övervakar och patrullerar man EU:s yttre gränser och förhindrar personer att passera gränsen, bland annat för att stoppa vad som kallas för illegala invandrare på väg från Afrika till EU. Man vill inrätta flera regionala kommandocentraler vid EU:s södra yttre sjögränser. De ska förses med personal och utrustning från medlemsstaterna. Vi har alltså fått en förfrågan om materiel att användas inom Frontex. Därför är min fråga vilket slags materiel det kan handla om.

Asylrätten åsidosätts när gränskontrollanternas bordar fartyg med flyktingar på väg mot Europa och tvingar dem att återvända till Afrika. Det finns då inga garantier för att inte internationella konventioner systematiskt kommer att kränkas och att flyktingar skickas tillbaka till tortyr och förföljelse.

Vi i Vänsterpartiet anser att Sveriges ståndpunkt borde vara att Frontexarbetet avvecklas och att insatser i stället görs för att öppna lagliga vägar att söka asyl inom Europeiska unionen. Vi tycker att det är mycket viktigt att Sverige i det här skedet kan markera mot denna utveckling.

Anf. 79 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag tyckte att jag inledningsvis svarade ganska tydligt när jag nämnde vilken typ av materiel som efterfrågas och vad vi från Sverige kan bidra med. Vi har alltså inte särskilt mycket av den typ av utrustning som man efterfrågar. Det är det enkla svaret på frågan.

Sedan gäller det den mer övergripande synen på Frontex arbete och insatser i form av den här typen av särskilda grupper. Det finns en bred enighet om att vi behöver ha en reglerad invandring, men den förutsätter en effektiv och bra gränskontroll. Om en medlemsstat under en period inte längre kan hålla kontrollen vid sina gränser kan man inte heller garantera rätten att söka asyl.

Rabitinsatserna handlar *inte* om att hindra människor från att ta sig till Europa eller om att beröva flyktingar deras rätt att söka skydd. Tvärtom ska Rabit – grupperna – hjälpa människor genom att snabba upp hanteringen i processens första skede så att nationella myndigheter fortfarande kan fatta beslut om deras möjligheter att stanna i landet.

Sedan tycker jag att man inte ska glömma att Rabit sannolikt kommer att rädda liv. Det är kanske ett av skälen till att den här processen har gått fort.

Förra året reste ca 30 000 människor från Nordafrika till främst Kanarieöarna och Italien i mycket små sjöodugliga båtar. Enligt uppgifter – dessa är rätt osäkra – drunknade ungefär 6 000 personer på vägen. Om de här grupperna hade funnits på plats redan då hade man kanske kunnat rädda några av dessa människor. Bara det konstaterandet i sig kräver, tycker jag, att vi så snabbt som möjligt når en överenskommelse om förslaget och kan bistå i sådana här situationer från EU:s olika medlemsstater på ett bra sätt. Det är *en* del av det arbete som Sverige måste bedriva. Sedan finns det naturligtvis mer att göra för att se till att människor slipper känna att de måste fly och för att förbättra hanteringen i många andra frågor. Men jag tror att någonting måste göras för att den här trafiken ska fungera mindre dåligt.

UNHCR har utvärderat olika sådana här insatser som har gjorts tidigare, till exempel kring Kanarieöarna. De är nöjda med att man har skött asylrätten på ett bra sätt. Det är väldigt bra. Vi tycker från regeringens sida att det är viktigt med UNHCR och att den här typen av kontroller görs så att man hela tiden följer upp att det blir ett seriöst arbete.

Anf. 80 MEHMET KAPLAN (mp):

Ordförande! Jag är faktiskt väldigt positivt överraskad, för statsrådet tar flera gånger upp just frågan att rädda liv, som kanske väger mycket

tyngre än det andra. Det är det som vi från Miljöpartiet tycker bör vara betoningen, att det här faktiskt också i viss mån är en räddningstjänst.

Jag kan hålla med om det Jacob Johnson sade, att i praktiken kanske det här innebär att asylrätten urvattnas ytterligare. Det är det vi är oroliga för. Det är därför vi inte tycker att man bör utveckla utan snarare avveckla detta.

Sedan kan man i och för sig tycka att det är hederligare från EU:s sida att försöka göra någonting mer åt situationen än man har gjort hittills. Man har låtit Marocko agera gränspolis med alla de övergrepp som har skett där. Människor har skickats ut i öknen eller man tränar hundar på dem och så vidare. Det här är ett stort problem. Men vi tror inte att det här är den rätta lösningen.

När det gäller den del som handlar om räddning undrar jag vad statsrådet tänker göra för att det ska kunna bli ytterligare en sådan märkning. Om vi ska skicka manskaper dit kanske det handlar om att vi ska se vilken typ av enheter som vi ska skicka så småningom. I dag verkar det som om vi inte har så mycket att skicka.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Innan jag släpper in justitieministern och ger Jacob Johnson ordet vill jag komma med en synpunkt. Jag tycker att det här verkar vara ett typiskt saksamråd som kanske enligt den nya riksdagsordningen skulle föras i justitieutskottet.

Anf. 82 JACOB JOHNSON (v):

Herr ordförande! Det handlar mycket om situationen mellan Afrika och Spanien och de flyktingströmmar som gått över havet mot Kanarieöarna. Vi har en motsvarande stor situation när det gäller de irakier som flyr från kriget i Irak, av vilka en stor andel kommer till Sverige. Den svenska regeringen har nu gått ut och väddat till de övriga europeiska staterna inom unionen att ta sitt ansvar i den flyktingfrågan.

Det kanske är på det sättet man bör bemöta frågan om de afrikanska flyktingarna till Spanien, att det inte är fråga om att hindra att de kommer utan att ta ett solidariskt ansvar inom EU för dem som har sakliga asylskäl. Vi vill ha en lösning som möjliggör även för fattiga flyktingar från Afrika att kunna söka asyl. Med den här gränskontrollen omöjliggör vi för dem att kunna göra det.

I formfrågan skulle jag vilja utveckla min synpunkt som ett yttrande till protokollet.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

I formfrågan kan jag säga att vi har nedteckningar av allt som sägs här i EU-nämnden. Det kommer att framgå där.

Anf. 84 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det var jag som drog i gång den här diskussionen, eftersom jag tyckte att det ändå fanns skäl att lite grann beskriva den syn vi har på de här frågorna. Jag tror att vi alla som är politiskt engagerade känner väldigt mycket för att engagera oss i dem.

2006/07:16

13 februari

När det gäller insatserna ser jag det framför allt som ett sätt att faktiskt få något slags ordning på ganska dramatiska situationer. Skillnaden mellan inkommande irakier i Sverige och de här "båtflyktingarna" i södra Europa är att båtflyktingarna utsätts för bra mycket mer dramatiska och livshotande situationer. Vi har haft klart för oss att många har gått åt. De länder som de söker till har sagt att man har *väldigt* stora problem att hantera situationen. Vi har väl inte larmat riktigt på det sättet från Sverige och inte känt det riktigt på det sättet heller.

Sedan håller jag med om att det kloka är att mana till solidaritet från andra medlemsstater att öppna för människor, men vi behöver nog den här typen av insatser där vi kan hjälpa till med att reda ut akuta situationer. Det är så man ska använda de här Rabitgrupperna. Jag vill påminna om, och jag sade det tidigare också, att UNHCR har utvärderat tidigare insatser från Frontex och konstaterat att man har skött asylfrågorna på ett väldigt bra sätt. Det tycker jag är någonting som man ska komma ihåg och ha med sig fortsättningsvis.

Sedan vill jag gärna se att det här utvecklas lite grann, som hur Räddningsverket tänker sig skicka stöd till olika insatser runt om i världen. När man funderar över vad vi i Sverige är bra på och kan bidra med ser man att det finns en hel del kompetens på just det området. Det kanske är någonting som vi kunde bidra med och som kan behövas. Men det får vi väl återkomma till.

Det här är som sagt en fråga som kommer att vara med i diskussionerna och vi kommer säkert att få återkomma till den flera gånger. Men det är där vi befinner oss just nu.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Det har varit väldigt intressant information som justitieministern har givit. Jag menade inte att vi inte vill genomföra debatten i EU-nämnden. Det gör vi gärna, och vi är naturligtvis tacksamma för alla synpunkter vi får från regeringen. Vi tackar för det.

Vi har gått igenom dagordningen, finns det några A-punkter också?

Anf. 86 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det föreligger inte någon slutlig A-punktlista. Vi har däremot fått information om troliga A-punkter och nämnden har fått skriftlig information om dem. Jag hänvisar till den skriftliga informationen.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det inte finns några frågor om A-punkterna får vi anse att vår agenda är slutförd. Vi tackar för justitieministerns och medarbetarnas medverkan här i dag. Tack så mycket!

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet och medhjälpare välkomna hit. Vi går över till agendan för utbildning, ungdom och kultur.

Jag vill först fråga om statsrådet har någonting att tillägga kring återrapporteringen från ministerrådsmötena den 13 och 14 november.

Anf. 89 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO
SABUNI (fp):

Det finns inte så väldigt mycket att tillägga där mer än att Sverige var representerat av statssekreterare Christer Hallerby. På det mötet antogs en resolution om ungas deltagande och bättre information till unga.

Man hade också en diskussionspunkt på temat Bättre förståelse för och kunskap om unga. Det var en väldigt kort diskussion.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi har inga frågor om återrapporteringen och går in på agendan. Det är ärende nr 5 och det handlar om bidrag till Europeiska rådets vårmöte.

Anf. 91 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO
SABUNI (fp):

På ministerrådsmötet den 16 februari ska Sverige också representeras av statssekreterare Christer Hallerby. Där ska vi fatta beslut om det som man numer kallar för *key message*, det vill säga ett budskap till vårtoppmötet så småningom. Detta *key message* bygger på fyra ben.

Det ena benet är att man anser att det behövs bättre koppling mellan utbildning, yrkesutbildning och arbetsmarknad. Man upplever att väldigt många ungdomar i dag får utbildningar som sedan är väldigt svåra att matcha med det som efterfrågas på arbetsmarknaden. Länderna måste bli bättre på det.

Det andra benet är att vi behöver bättre strategier för implementering av Lissabonstrategin och ungdomspolitiken på lokal och regional nivå. Det är ändå i kommunerna ungdomarna bor. I många länder upplevs det väl att det här inte fungerar riktigt bra. Hos oss har vi redan gett i uppdrag till Ungdomsstyrelsen att följa upp hur kommunerna jobbar med implementeringen av ungdomspolitiken på olika sätt för att också se om det finns skäl för staten att stödja deras arbete på olika sätt.

Det tredje benet handlar om individuellt skräddarsydda åtgärder för unga, där också unga ska vara med och lägga fram planerna.

Det fjärde benet är ungas deltagande i beslut som rör deras liv.

Sverige stöder utkastet till *key message*.

Anf. 92 AGNETA LUNDBERG (s):

Herr ordförande! Jag skulle vilja fråga ministern vilken ståndpunkt man kommer att framföra när det gäller ungdomssysselsättningen. Vad

kommer man att tala om själv att man har för tankar kring hur man ska öka ungdomssysselsättningen?

Anf. 93 SIV HOLMA (v):

Statsrådet har varit i kulturutskottet och informerat om det här, och jag tycker att det är viktigt att poängtera, som också framhölls på utskottsmötet, att det finns en tendens till att man börjar utbyta erfarenheter men att det så småningom kan utvecklas till att bli mer av överstatlighet. Det här tycker jag på något sätt gränsar till det. Det får man vara uppmärksam på, till exempel ha bättre strategier för att implementera på lokal och regional nivå, som det heter.

Även om jag hör att statsrådet säger att man på nationell nivå ska stödja det hela vill jag ändå från Vänsterpartiets sida poängtera just de farhågorna och att man bör tänka på subsidiaritetsprincipens betydelse i de här sammanhangen.

Anf. 94 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO

SABUNI (fp):

Jag kanske ska börja med att vända mig till Siv Holma. När det gäller samarbetet på ungdomsområdet är det just att vi utbyter erfarenhet. Vad för slags politik implementerar ni? Vad är det som fungerar från land till land? För vår del blir det, tillbaka till Agneta Lundberg, att rapportera om vad vi gör på arbetsmarknaden för att just inkludera unga i arbetsmarknaden.

Vi har nystartsjobben som för unga inträder redan vid sex månader. För oss övriga gäller de först vid minst ett års arbetslöshet. Vi har lärlingsintroduktion som också ska in här under våren och sommaren. Vi har jobb- och utvecklingsgaranti. Det görs ju väldigt mycket för att inkludera unga människor i arbetslivet.

Det som är regeringens avsikt är just att arbetsmarknadspolitiken ska ta fasta på utanförskapet och ungdomar, se till att nyanlända människor kommer in på arbetsmarknaden så fort som möjligt, se till att våra unga inkluderas i arbetsmarknaden så fort som möjligt. Det är de två grupperna i samhället som vi ser har svårast att komma tillbaka till arbetsmarknaden, oavsett konjunktur. Även när konjunkturen är hög riskerar unga och invandrare att hamna utanför. Det är där åtgärderna nu sätts in specifikt.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Vi går vidare till ärende nr 6 om framtida perspektiv för det europeiska ungdomsarbetet.

Anf. 96 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO

SABUNI (fp):

Herr ordförande! Det tyska ordförandeskapet föreslår att man ska införa ett nytt sätt att jobba när det gäller ungdomspakten, det vill säga bättre långsiktighet och bättre effektivitet i de frågorna. Vi riskerar att tappa fart varje gång man byter ordförandeskap. De har tagit initiativ till

att börja diskutera frågor i trepartssamtal, det vill säga gruppordförandeskap. I det här fallet är det Tyskland, Portugal och Slovenien som slår sig samman och diskuterar ungdomspakten utifrån perspektivet att man vill att man tar efter varandra så att man inte tappar fart. Frankrike, Tjeckien och Sverige kommer snart att ta över.

Till grund för detta ligger att man föreslår en övergripande rubrik på det hela, nämligen social och yrkesmässig integration av unga.

Utifrån det kan man ha underrubriker beroende på vad varje ordförandeskap vill prioritera. Det ska vara enhetlighet i detta och det ska vara uppföljning.

Något positivt med det nya som ska utvärderas 2009 är att utvärderingen sker när vi har ordförandeskapet. Vi känner att vi ligger före de andra medlemsstaterna så det kan vara trevligt att vi också får föregå med gott exempel när det utvärderas just när vi har ordförandeskapet.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i den här frågan.

Vi har nu gått igenom dagordningen. Finns det någon A-punkt? Nej. Inget övrigt? Nej.

Vi tackar för informationen i dag.

Innehållsförteckning

1 § Utbildning, ungdom och kultur (utbildning).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	1
Anf. 5 AGNETA LUNDBERG (s)	2
Anf. 6 ULF HOLM (mp).....	2
Anf. 7 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	2
Anf. 8 AGNETA LUNDBERG (s)	3
Anf. 9 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	3
Anf. 10 ULF HOLM (mp).....	3
Anf. 11 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	4
Anf. 12 Ämnessakkunnige PETER JOHANSSON	4
Anf. 13 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 15 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	4
Anf. 16 ULF HOLM (mp).....	5
Anf. 17 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	5
Anf. 18 AGNETA LUNDBERG (s)	5
Anf. 19 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	5
Anf. 20 ULF HOLM (mp).....	5
Anf. 21 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 23 Utbildningsminister LARS LEIJONBORG (fp)	6
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	6
2 § Rättsliga och inrikes frågor (inrikes).....	7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 26 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	7
Anf. 27 KALLE LARSSON (v).....	7
Anf. 28 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	8
Anf. 29 KALLE LARSSON (v).....	8
Anf. 30 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	8
Anf. 31 BODIL CEBALLOS (mp)	8
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 33 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	8
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 35 Kanslichefen INGRID LARÉN MARKLUND	9
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 37 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	9
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 39 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	10
Anf. 40 KALLE LARSSON (v).....	10
Anf. 41 BODIL CEBALLOS (mp)	11
Anf. 42 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	11
Anf. 43 MIKAEL CEDERBRATT (m)	11
Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	11
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	12

3 § Rättsliga och inrikes frågor (rättsliga)..... 13

2006/07:16

13 februari

Anf. 47	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 48	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	13
Anf. 49	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 50	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	14
Anf. 51	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	16
Anf. 52	JACOB JOHNSON (v)	17
Anf. 53	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	17
Anf. 54	HILLEVI ENGSTRÖM (m).....	18
Anf. 55	MEHMET KAPLAN (mp).....	18
Anf. 56	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	18
Anf. 57	Departementsrådet LARS WERKSTRÖM	19
Anf. 58	KARL SIGFRID (m).....	19
Anf. 59	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	19
Anf. 60	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 61	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	20
Anf. 62	JACOB JOHNSON (v)	20
Anf. 63	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 64	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	20
Anf. 65	HILLEVI ENGSTRÖM (m).....	21
Anf. 66	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	21
Anf. 67	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 68	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	21
Anf. 69	INGVAR SVENSSON (kd)	22
Anf. 70	CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	22
Anf. 71	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	22
Anf. 72	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 73	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	23
Anf. 74	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 75	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	23
Anf. 76	JACOB JOHNSON (v)	25
Anf. 77	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	25
Anf. 78	JACOB JOHNSON (v)	25
Anf. 79	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	26
Anf. 80	MEHMET KAPLAN (mp).....	26
Anf. 81	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 82	JACOB JOHNSON (v)	27
Anf. 83	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 84	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	27
Anf. 85	ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 86	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	28
Anf. 87	ORDFÖRANDEN.....	28

4 § Utbildning, ungdom och kultur (ungdom)..... 29

Anf. 88	ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 89	Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	29
Anf. 90	ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 91	Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	29
Anf. 92	AGNETA LUNDBERG (s).....	29
Anf. 93	SIV HOLMA (v)	30

2006/07:16
13 februari

Anf. 94 Integrations- och jämställdhetsminister	
NYAMKO SABUNI (fp).....	30
Anf. 95 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 96 Integrations- och jämställdhetsminister	
NYAMKO SABUNI (fp).....	30
Anf. 97 ORDFÖRANDEN	31